

Erasmus öğrenci değişim programına katılan mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin ses eğitimi ve koro derslerine yönelik görüşleri¹

Sevda Gürel²

² Ordu Üniversitesi, Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi, Müzikoloji Bölümü, Ordu/Türkiye, e-posta: ORCID: 0000-0003-0496-7852

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, Erasmus öğrenci değişim programına katılan mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin ses eğitimi ve koro derslerine yönelik görüşlerini her iki ders kapsamında inceleyerek derslerin öğretim yöntem ve stratejileri, Erasmus programı deneyim ve kazanımları ile eğitim süreçleri açısından bir değerlendirme yapmaktır. Uluslararası eğitim faaliyetlerinin artmasında gelişen teknoloji, küresel etkileşim ve seyahat kolaylığının etkileri görülmektedir. Küresel etkileşimin popülerleşmesinde birçok kuruluş kadar Avrupa Birliği gibi uluslararası kuruluşlar da önemli bir rol üstlenmektedir. Avrupa Birliği tarafından eğitim, iş deneyimi ve sportif faaliyet gibi alanlarda bireylerin kendilerini geliştirmeleri için hazırlanmış çeşitli Erasmus programları yükseköğrenim öğrencilerine uluslararası eğitim deneyimi fırsatı sunmaktadır. Bu bağlamda her alanda olduğu gibi eğitim alanında da yükseköğrenim gören öğrencilerin yurt dışında eğitim görmeleri; kültür paylaşımı, kariyer fırsatları ve yabancı dil gelişimi gibi deneyimleri kazanmalarına olanak sağlamaktadır. Araştırma, Erasmus öğrenci değişim programına katılan mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin ses eğitimi ve koro derslerine yönelik görüşlerinin her iki ders kapsamında incelenmesini amaçlayan betimsel bir çalışma olup, veriler nitel araştırma yöntemlerinden görüşme tekniği ile toplanmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formu, kapsam geçerliği almak için doktora düzeyinde eğitimi olan 5 alan uzmanının değerlendirmesinden sonra 9 soruluk son şeklini almıştır. Çalışma grubunu 2015- 2023 yılları arasında Erasmus öğrenci değişim programına katılan mesleki müzik eğitimi alan 17 öğrenci oluşturmuştur. Öğrencilerin Erasmus öğrenci değişim programında tercih ettiği ülkeler, en fazla tercih edilenden başlayarak: Polonya, İtalya, Almanya, Kazakistan, İspanya, Romanya ve Çek Cumhuriyeti olarak belirlenmiştir. Araştırmada ses eğitimi derslerinde, egzersizler bakımından büyük farklılıkların bulunmadığı, minimum düzeyde egzersiz çalışıldıktan sonra daha çok eser çalışıldığı, ortak dillerde söylenen şarkılarda büyük başarı gösterdikleri, öğrencilerin piyano eşliği çalışıp gelmesinin dersi çok olumlu etkilediği, geniş ortam ve dersliklerde daha konforlu bir ders yapıldığı, disiplinli işlenen derslerde çok verim alındığı sonucuna ulaşılmıştır. Özellikle koro derslerinde birey yerine bütüncül yaklaşımın ele alındığı, eserin önce solfej yerine bütün bir şekilde çalışıldığı, küçük grup çalışmalarının detaylı ve uzun bir şekilde yapıldığı, öğrencilerin yerel dillerdeki eserlerde zorlandığı, genel olarak sınıf arkadaşları ile kolay uyum sağlandığı sonucuna ulaşılmıştır.

ANAHTAR KELİMELER

Erasmus öğrenci değişim programı, ses eğitimi, koro eğitimi, müzik eğitimi, kültürel etkileşim.

The opinions of vocational music education students participating in Erasmus student exchange program on voice education and choir lessons

¹ Ordu Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulunun 06/07/2023 tarihli ve 2023-150 sayılı kararı ile etik uygunluk izni alınmıştır.

Atrf: Gürel, S. (2024). Erasmus öğrenci değişim programına katılan mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin ses eğitimi ve koro derslerine yönelik görüşleri. *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 14(2), 585-596. <https://doi.org/10.48146/odusobiad.1345052>

ABSTRACT

The purpose of this research is to examine the opinions of vocational music education participating in the Erasmus student exchange program about voice training and choir lessons within the scope of both courses and to make an evaluation in terms of the teaching methods and strategies of the courses, Erasmus program experiences and achievements, and educational processes. The effects of developing technology, global interaction, and ease of travel are seen in the increase in international education activities. International organizations such as the European Union, as well as many other organizations, play an important role in popularizing global interaction. Various Erasmus programs prepared by the European Union for individuals to improve themselves in areas such as education, work experience, and sports activities offer higher education students the opportunity to experience international education. In this context, as in every field, students receiving higher education in the field of education should study abroad, which allows them to gain experiences such as cultural sharing, career opportunities, and foreign language development. The research is a descriptive study that aims to examine the opinions of voice education students participating in the Erasmus student exchange program regarding voice training and choir lessons within the scope of both courses. The data was collected by interview technique, one of the qualitative research methods. The semi-structured interview form took its final form with 9 questions after the evaluation of 5 field experts with doctoral-level education in order to obtain content validity. The study group consisted of 17 students receiving voice education who participated in the Erasmus student exchange program between 2015 and 2023. The countries preferred by students in the Erasmus student exchange program are Poland, Italy, Germany, Kazakhstan, Spain, Romania, and the Czech Republic, starting from the most preferred ones. In the research, it was found that there were no major differences in terms of exercises in voice training lessons; more pieces were practiced after the minimum level of exercises were practiced, they showed great success in songs sung in common languages, students' practice with piano accompaniment had a very positive effect on the lesson, a more comfortable lesson was held in spacious environments and classrooms, and the lessons taught in a disciplined manner were very productive. It has been concluded that, especially in choir lessons, a general approach is taken instead of the individual, the work is studied as a whole instead of solfeggio first, small group studies are carried out in detail, and for a long time, students have difficulty with works in local languages, and in general, it is easy to get along with their classmates.

KEYWORDS

Erasmus student exchange program, voice training, choir training, music education, cultural interaction

Giriş

Erasmus, Avrupa Birliği'nin yürüttüğü bir öğrenci değişim programıdır. Erasmus programı, Avrupa ülkelerindeki üniversiteler arasında öğrenci, öğretim elemanı ve personel değişimini teşvik etmek, uluslararası işbirliği ve kültürel anlayışı artırmak amacıyla başlatılmıştır. Erasmus programının temel hedefleri öğrenci değişimi, staj değişimi, öğretim elemanı ve personel değişimidir. Araştırmanın konusu olan öğrenci değişiminde Avrupa üniversitelerinde okuyan lisans veya yüksek lisans öğrencilerinin belirli bir süre (genellikle 3-12 ay) boyunca başka bir ülkedeki üniversiteye gitmelerine olanak tanınır. Bu sayede öğrenciler farklı kültürleri deneyimleyebilir, yabancı dil becerilerini geliştirebilir ve uluslararası ağlar oluşturabilirler. Avrupa ülkelerinde, müzik eğitimi almak isteyen kişilere yönelik birçok farklı türde eğitim kurumu bulunmaktadır. Bu eğitim kurumlarında ses eğitimi bir dizi çeşitli programlar şeklinde sunulmaktadır. Bu programlar, ses eğitimine yönelik; şan, vokal performans, opera veya diğer müzik türlerinde vokal becerilerin geliştirilmesini içermektedir. Avrupa'da çeşitli üniversiteler, konservatuvarlar ve müzik okulları ses eğitimi programları sunmaktadır. Özellikle müzik alanında eğitim almak isteyen öğrenciler için Erasmus ve benzeri uluslararası değişim programları fırsatlar sunmaktadır. Bu programlar sayesinde farklı ülkelerdeki müzik eğitimi kurumlarında bir dönem geçirebilmekte ve farklı kültürleri deneyimlenebilmektedir. Erasmus için ses eğitimi programları genellikle vokal teknikler, repertuar çalışmaları, sahne performansı ve müzik teorisi gibi konuları içermektedir. Avrupa'da koro eğitimi oldukça yaygın ve çeşitli şekillerde sunulan bir sanat etkinliğidir. Koro eğitimi, bireyleri bir araya getirerek beraber şarkı söylemeyi öğretmeyi amaçlayan bir süreçtir. Koro eğitimi almak isteyenler için birçok farklı seçenek bulunmaktadır. Avrupa genelinde pek çok üniversite ve konservatuvar koro eğitimi konusunda programlar sunmaktadır. Bu programlar genellikle müzik bölümlerine bağlı olup koro yönetimi, vokal teknikler, repertuar çalışmaları gibi konuları kapsamaktadır.

Erasmus Programı, Avrupa Birliği bünyesinde yükseköğrenim alanında uluslararası işbirliği ve öğrenci hareketliliği sağlamayı amaçlayan bir programdır. Türkiye, Erasmus programına 2004 yılında katılmıştır. Program kapsamında Türk üniversiteleri, öğrenci ve öğretim elemanlarının yurtdışındaki üniversitelerde öğrenim veya öğretim deneyimi yaşamasına olanak sağlamaktadır. Bunun yanı sıra, yükseköğretim kurumları arasında işbirliği projeleri de desteklenmektedir.

Uluslararası ortaklıklara dayalı öğretim etkinlikleri, lisans ve lisansüstü eğitimin uluslararası boyutlara taşınmasında oldukça olumlu bir araç olmaktadır. Öğrenci değişimini içeren uluslararası programlar öğrencilerin dünyaya bakışını değiştirerek kültürlerarası etkileşim ve iletişim becerisini geliştirmesine olanak tanımaktadır (Carlson ve Widaman, 1988; Wortman, 2003; Kitsantas, 2004).

Bu bağlamda Erasmus programları, müzik eğitimi, koro ve ses eğitimi alan öğrencilerin dünyaya bakış açılarını değiştirerek yaratıcılıklarını geliştirmelerine katkı sağlayabilir. Programlar, kültürel çeşitlilik, yeni deneyimler, dil yetenekleri ve farklı bakış açıları gibi faktörler aracılığıyla yaratıcılığı teşvik edebilir. Bu bağlamda, eğitim kurumlarının öğrencilerin yaratıcılıklarını geliştirmelerine yardımcı olacak ortamları sağlaması büyük önem taşır (Topoğlu, 2015). Dolayısıyla, Erasmus Programından hem eğitim kurumları hem öğrenciler hem de eğitimciler etkilenmektedir. Eğitimde beklenen değerleri yerine getirmede en önemli faktör olan eğitimcilerin (Umuzdaş, 2017), günün gereksinimlerine uygun bir şekilde Erasmus programlarının içeriğini ve amaçlarını dikkate aldıkları çok yönlü bir yaklaşımı benimsemeleri gerekmektedir.

Erasmus Öğrenci Değişim Programı

Erasmus programı, Avrupa'daki yükseköğretim kurumları arasında ortak çalışma programları ve kısa çalışma ziyaretlerine destek olmak için Avrupa Komisyonu burs destek programı şeklinde başlatılmıştır. Program ilk kez 1976 yılında eğitim alanında hazırlanan faaliyet programının sonucunda pilot uygulama olarak başlamıştır. Erasmus programının ilk aşaması 1 Temmuz 1987ve 30 Haziran 1990 tarihleri arasında tamamlanmıştır. İkinci aşama ise birinci aşamanın tamamlanmasının hemen ardından 1990 yılında başlayıp, 1995 yılına kadar devam etmiş ve beş yıl sürmüştür. 1995 yılından itibaren ise Erasmus programı diğer Avrupa Birliği eğitim programları kapsamı içine alınmıştır.1995–2000 yılları arasında Erasmus faaliyetleri Sokrates eğitim programının bir alt programı olarak uygulanırken 1998 yılında Bologna sürecine dâhil edilmiştir (Süngü ve Bayrakçı, 2010).

Erasmus programının tarihsel seyri izlendiğinde en önemli aşamasını öğrenciler ve öğretim üyeleri arasındaki hareketliliğin oluşturduğu görülmektedir. Çok genel bir kavram olan hareketlilik farklı sınıflama ve yönleri ile açıklanmaktadır. Teichler ve Maiworm (1997) süreye bağlı olarak hareketliliği yatay ve dikey hareketlilik olarak iki gruba ayırmıştır. Yatay hareketlilik; derece amaçlı olmayan özellikle kısa süreli hareketliliğdir. Öğrencilerin sadece bir konu veya bir dersi tamamlamaları hedeflenir, mezun olana kadar öğrenime devam söz konusu değildir ve sonuçta derece elde etmek amaçlanmaz. Dikey hareketlilik ise; derece amaçlı hareketliliğdir. Öğrencilerin mezun olup derece alana kadar başka ülkede öğrenim görmesi hedeflenmektedir.

Erasmus programı ismini Hollandalı Desiderius Erasmus'tan (1465- 1536) almıştır. Erasmus dogmatik düşüncenin ortadan kaldırılması, insan hakları ve özgürlük alanının genişlemesi için Avrupa'nın çeşitli üniversitelerinde çalışmış ve yaşamını, evrensel bilgelik kavramını geliştirmeye adanmıştır. Erasmus, 16. yüzyılın başlarında döneminin en göze çarpan eğitim bilimcisi olarak anılmaktadır. Katı yönetimlerin eleştirisini yaparak özellikle hümanizme dayalı bir eğitim sistemini içeren yeniliklerin gayretli savunucusu olmuştur. Erasmus'un idealleri arasında, öz ve dilsel kaynağını Yunanistan ve Roma'nın yazınsal mirasından alan ortak bir kültüre sahip bir Avrupa'ya ulaşmak bulunmaktadır (Rençber, 2005).

Erasmus programı, yükseköğretim kurumları tarafından imzalanacak ikili anlaşmalar çerçevesinde, öğrenci ve öğretim elemanlarının diğer katılımcı ülkelerdeki ortak üniversitelerde eğitim/öğretim dönemlerinin bir kısmını geçirmelerini, böylelikle akademik alanlarındaki

bilgilerini iletme, çalışmalara katılma ve Avrupa ülkelerini kültürleriyle daha yakından tanıma olanağı sağlamayı amaçlamaktadır. Bu süre 3 -12 ay arasında değişmektedir (Gençer, 2009).

Alanyazın incelendiğinde programa katılan öğrencilerin hareketlilik hakkındaki değerlendirmeleri ve hareketliliğin etkileri şu şekilde belirtilmektedir; 1-Bireysel etkileri: Yurt dışında değişim programına katılan öğrencilerin iş olanaklarının arttığı ve iş bulmalarında tercih sebebi olduğu ifade edilmektedir (Teichler ve Maiworm, 1997). 2- Akademik etkileri: Yurt dışında öğrenim gören öğrencilerin bilişsel alanda farklı gelişimler elde ettikleri ancak öğrencilerin geldikleri ülke ve akademik alana bağlı olarak kazanımlarda büyük farklılık yaşandığı belirtilmektedir (Opper ve diğerleri, 1990). 3- Sosyal etkileri: Öğrenci değişim programına katılan öğrenciler diğer kültürlerle karşı daha olumlu tutum geliştirmekte, özgüveni ve özsaygısı artmakta, daha maceraperest, girişken, bağımsız ve cesaretli olmaktadır (Cushner ve Mahon, 2002). 4- Dil becerisine etkisi: Yurt dışına değişim amaçlı giden öğrencilerin hem yakın hem de uzun dönemde yabancı dil becerilerinde gelişmeler görülmektedir (Teichler ve Maiworm, 1997). 5- Kültürel etkisi: öğrencilerin kültürel farkındalıkları artmaktadır (Cushner ve Mahon, 2002).

Yurtiçi araştırmalar incelendiğinde, Pehlivaner (2006) Erasmus öğrencilerinin Avrupa kimliği algısını, Şahin (2008) öğrencilerin ve Erasmus koordinatörlerinin bakış açılarından Erasmus programının etkinliğini, Sancak (2009) ve Demir, Demir (2009) Erasmus programının kültürlerarası diyalogdaki rolünü, Yağcı, Ekinci, Burgaz, Kelecioğlu ve Ergene (2007) Hacettepe Üniversitesinden Erasmus programı ile yurtdışına giden öğrencilerin günlük yaşam, akademik yaşam ve öğrenci destek hizmetlerine ilişkin memnuniyet düzeylerini, Önder ve Balcı (2010) Erasmus öğrenci öğrenim hareketliliği programının öğrenciler üzerindeki etkilerini incelediği görülmektedir.

Yurtdışındaki araştırmaların ise daha çok öğrenci memnuniyet düzeylerini ve programdan sağladığı faydaları ortaya koymayı amaçladığı görülmektedir (Keogh ve Roberts, 2009; Sigalas, 2010; Papatsiba, 2005; Teichler ve Janson, 2007). Rotriguez, Bustillo ve Marel (2011), Erasmus programından yararlanan öğrencilerin gittikleri ülkeleri tercih etme nedenlerini farklı değişkenler açısından incelerken, Raikou ve Karalis (2010) ise Yunanistan'da üniversitelerde Erasmus programından yararlanan öğrencilerin kişisel gelişim ve mesleğe hazırlıkla ilgili sağladığı faydaları ortaya koymuştur.

Avrupa komisyonu tarafından hazırlanan "Higher Education in Europe 2009: Developments in the Bologna Process" isimli çalışmada, AB Erasmus Programının yaygınlığına rağmen bu konudaki bilimsel çalışmaların yetersiz olduğu ifade edilmektedir (Eurydice, 2009).

Papatsiba (2005)'nin Erasmus programından yararlanan 80 öğrencinin deneyimleri üzerine yaptığı çalışmada Erasmus öğrenci hareketliliğinin öğrencilerin değişik çevrelerde karşılaştıkları güçlüklerin üstesinden gelmelerini kolaylaştırdığını, kendi benlik algılarını geliştirdiğini, kendine güvenlerini artırdığını, yaşamları hakkında kontrolü üstlendiklerini, risk aldıklarını, belirsizliği kolayca tolere edebildiklerini ifade etmiştir. Aynı zamanda öğrencilerin kültürel ve sosyal farkındalık düzeyleri artmış, farklı kültürlerde yaşayabilme becerileri gelişmiş ve geniş anlamda bir Avrupalılık bilincinin yaratılmasına ve ait olma duygusunun oluşmasına katkı getirmiştir. Bu öğrenciler birer "kültür elçisi" olarak hareket edip kültürel duyarlılığı desteklemiş, hoşgörü ve toplumsal bilincin oluşmasına katkı getirmişlerdir. Bir diğer çalışmada (Stronkhorst, 2005) öğrenci motivasyonu düzeyi ve öğrencilere sağlanan kurumsal destek ve hizmet kalitesinin öğrencinin kazanımlarını belirlemede iki temel etken olduğu ifade edilmiştir.

Amaç ve Önem

Bu araştırmanın amacı, Türkiye'nin farklı üniversitelerinde mesleki müzik eğitimi almış öğrencilerin Erasmus programına katılım amaçlarını belirlemek, özellikle Türkiye ve Avrupa'daki üniversiteler arasındaki ses eğitimi ve koro derslerindeki öğretim yöntem ve stratejilerdeki farklılıklar ve benzerlikleri ortaya çıkarmaktır. Mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin Erasmus

öğrenci değişim programında ses eğitime ve koro eğitime yönelik deneyimlerini ve kazanımlarını ortaya koyan ilk çalışma olması bakımında önemlidir.

Problem Cümlesi

Erasmus öğrenci değişim programına katılan öğrencilerin ses eğitimi ve koro derslerine yönelik görüşleri nelerdir?

Alt problemler

1. Mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin, Erasmus öğrenci değişim programını tercih etme nedenleri nelerdir?
2. Öğrencilerin ses eğitimi derslerindeki eğitim-öğretim farklılıklarına yönelik görüşleri nelerdir?
3. Öğrencilerin koro derslerindeki eğitim-öğretim farklılıklarına yönelik görüşleri nelerdir?
4. Erasmus programının sonunda mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin programdan kazanımlarına yönelik görüşleri nelerdir?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Araştırmada, Erasmus değişim programına katılan mesleki müzik eğitimi almış öğrencilerin, programa katılım amaçları, ses eğitimi, koro eğitimi dersi öğretim yöntemleri ve program sonunda kazanımları ele alınmıştır. Bu hedef doğrultusunda öğrencilerin tecrübelerini ortaya çıkarmak için nitel araştırma desenlerinden durum (örnek olay) çalışması kullanılmıştır. Durum çalışma deseninde, bir duruma ilişkin etkenler (ortam, bireyler, olaylar, vb.) bütüncül bir yaklaşımla araştırılır. Bu yaklaşım bireylerin ilgili durumdan nasıl etkilendikleri (Yıldırım ve Şimşek, 2011) ve olayın bağlamını dikkate alarak derinlemesine anlama amacını taşımaktadır (Punch, 2005).

Çalışma Grubu

Çalışma grubunu, 2015-2022 yılları arasında Erasmus öğrenci değişim programına katılan Türkiye'nin farklı üniversitelerinde mesleki müzik eğitimi almış öğrenciler oluşturmaktadır. Öğrencilerin program için katıldıkları ülke, kurum ve yıl bilgileri aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Table 1 2015-2022 yılları arasında Erasmus Programına katılan öğrencilerin ülkelere göre dağılımı

Erasmus Ülkesi	Kurum	f	%	Yıl
Polonya	Zielona Gora University	7	41,17	2015, 2016
İtalya	Conservatorio Di Musica Luca Marenzio	3	17,64	2015, 2019
Almanya	Universität Der Hildesheim	2	11,76	2017, 2022
Kazakistan	Abai Kazak Ulusal Pedagoji Üniversitesi	2	11,76	2018, 2019
İspanya	Conservatorio Superior De Musica Rafael Orozco	1	5,88	2022
Romanya	West University of Timisoara	1	5,88	2022
Çekya	Univerzita Hradec Kralove	1	5,88	2019
Toplam		17	100	

Tablo 1'e göre en fazla gidilen ülkenin Polonya olduğu görülmektedir. Bu tercihin üniversiteler arasındaki anlaşmalardan ve daha önce programa katılan öğrencilerin tavsiyelerinden kaynaklandığı söylenebilir.

Veri Toplama Aracı ve Analizi

Araştırma verileri elde etmek için çalışma grubuna yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Araştırmada görüşme türleri arasında gösterilen "yapılandırılmış görüşme tekniği" kullanılmıştır. Bu tekniğin kullanılmasının nedeni, programdan yararlanan öğrencilerden derin ve detaylı nitel veri elde etmektir. Yapılandırılmış görüşme tekniği aynı zamanda araştırmacıya görüşmenin önceden hazırlanmış görüşme protokolüne bağlı olarak sürdürülmesi nedeniyle

daha sistematik ve karşılaştırılabilir bilgi sunması açısından kolaylık sağlamaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Formun oluşturulma aşamasında, araştırmacı önce konu ile ilgili 17 soruluk bir soru havuzu oluşturmuştur. Daha sonra müzik disiplini ile ilgili doktora eğitimi bulunan 3 alan uzmanının görüşleri neticesinde sorular 9'a indirilerek kapsam geçerliği sağlanmıştır. Görüşme soruları öğrencilerin Erasmus programına katılım amaçlarını, ses eğitimi ve koro derslerindeki öğretim yöntem farklılıkları ile ilgili değerlendirmelerini, program sonundaki kazanımlarını ölçmeye yönelik hazırlanmıştır.

Veriler araştırmacı tarafından Ocak 2023 ve Mayıs 2023 arasında çevrimiçi görüşme ve yüz yüze görüşme yöntemleri kullanılarak toplanmıştır. Araştırmada elde edilen verilerin analizinde betimsel analiz yaklaşımından yararlanılmıştır. Betimsel analiz bir araştırmanın kavramsal ve kuramsal temelini belirgin olduğu durumlarda uygulanabilen bir çözümleme yaklaşımıdır. Betimsel analiz dört aşamadan oluşur: (1) betimsel analiz için bir çerçeve oluşturma, (2) tematik çerçeveye göre verilerin işlenmesi, (3) bulguların tanımlanması ve (4) bulguların yorumlanması (Yıldırım ve Şimşek, 2011).

Etik Kurul Onayı

Ordu Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulunun 06/07/2023 tarihli ve 2023-150 sayılı kararı ile etik uygunluk izni alınmıştır.

Bulgular

1. Alt Probleme Yönelik Bulgular

Mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin, Erasmus öğrenci değişim programını tercih etme nedenleri nelerdir?

Table 2 Öğrencilerin Erasmus programını tercih etme nedenlerinin dağılımı

Tema	Alt temalar	Kategoriler	Görüş Bildiren Öğrenciler	f
Erasmus Öğrenci Değişim Programı	Kişisel Gelişim	Yabancı Dil Öğrenme	Ö1, Ö2, Ö3, Ö5, Ö6, Ö8, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö16, Ö15, Ö14	13
		Kültürel Birikim		
	Müzikal Gelişim	Ses Eğitimi	Ö9, Ö2, Ö3, Ö5, Ö6, Ö8, Ö10, Ö11, Ö14, Ö15	10
		Çalgı Eğitimi		

Tablo 2'ye göre mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin Erasmus öğrenci değişim programını, kişisel gelişim ve mesleki gelişim değişkenlerine göre tercih ettikleri görülmektedir. Özellikle *yabancı dil öğrenme* ve *kültürel birikim* unsurlarında kişisel gelişim sağlamak amacıyla Erasmus programını tercih eden öğrenciler büyük bir çoğunluğu oluşturmaktadır. Mesleki gelişim olarak Türkiye'deki okullarından edindikleri birikimlerin yanısıra yurtdışındaki akranlarından ve öğretim elemanlarından alacakları müzikal gelişime de odaklanan öğrenciler çoğunluktadır. Özellikle araştırmanın konusu olan ses eğitimi ve bir müzik eserinin birlikte seslendirildiği koro eğitimi için, öğrencilerin yurtdışındaki kurumlardan yararlanmak istedikleri görülmektedir.

Mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin Erasmus öğrenci değişim programına katılım amaçları değerlendirildiğinde, ana amacın eğitim aldığı ve alacağı kurumlar arasında öğrenme ağı kurabilme, sosyal ve kültürel birikim elde etme, mesleki gelişimini küresel bilgi düzeyine göre belirleyebilme olduğu görülmektedir.

Tema, alt tema ve kategorilere yönelik bazı görüşler şunlardır:

Ö3: "Asıl neden yurtdışında eğitim ve farklı kültürleri gözlemlemek. Rus ekolünde eğitim alabilmek ve yabancı dili geliştirmek".

Ö5: "Farklı kültürleri tanımak, dil gelişimime katkı sağlamak, yeni arkadaşlıklar edinmek müzik eğitim yöntemlerinin farklılıklarına olan ilgim bu programa katılmama neden oldu".

Ö10: "Farklı bir ülkede öğrenim görmek, farklı kültürlerdeki insanları ve onların kültürlerini tanımak".

Ö1: "Farklı bir kültürün müziğini ve eğitim sistemini doğrudan deneyimleme fırsatı sağladığı için tercih ettim. Ayrıca İngilizce pratiği, sosyalleşme ve yeni yerler görme imkânı sağlaması ek nedenlerim arasında.

2. Alt Probleme Yönelik Bulgular

Öğrencilerin, ses eğitimi derslerindeki eğitim-öğretim farklılıklarına yönelik görüşleri nelerdir?

Table 3 Ses eğitimi dersi farklılıklarına yönelik görüşlerin dağılımı

Tema	Alt temalar	Kategoriler	Görüş Bildiren Öğrenciler	f
Ses Eğitimi Dersleri	Öğretim Yöntemleri	Ses Egzersizleri	Ö16, Ö15, Ö14	3
		Nefes Egzersizleri	Ö2	1
		Solfej	Ö3	1
		Tartım Uygulaması	Ö6	1
		Repertuvar	Ö2,Ö3,Ö6,Ö7,Ö10,Ö13,Ö14,Ö15 Ö16	9
	Fiziksel Durumlar	Eserin Dili	Ö1,Ö2,Ö5,Ö6,Ö17	5
		Binanın Yeterliliği	Ö9, Ö2, Ö3, Ö5, Ö6, Ö8, Ö10, Ö11, Ö14, Ö15	10
		Oda ve Ses yalıtımı	Ö9, Ö2, Ö3, Ö5, Ö6, Ö8, Ö10, Ö11, Ö14, Ö15	10

Tablo 3'te ses eğitimi derslerinde öğretim yöntemleri ve fiziksel durumlara yönelik betimsel analizler bulunmaktadır. Yukarıdaki tabloda öğrencilerin hem kendi okulları hem de öğrenim gördükleri Erasmus programındaki mevcut durumda bir farklılık olup olmadığı tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu bağlamda, öğrencilerin büyük çoğunluğu ses eğitimi derslerinde ses egzersizleri, nefes egzersizleri, solfej ve tartım uygulamaları kısımlarında herhangi bir farklılık olmadığını belirtmişlerdir. Öğrenciler arasında öğrenim gördükleri programlarda öğretim yöntemi olarak farklılıklar bulunduğunu belirtenlerin sayısı oldukça azdır. Buna göre ülkelerin mesleki müzik eğitimi veren kurumlarının ses eğitimi derslerinin işlenişi ile ilgili tutarlı bir öğretim yöntemi izliyor olduğu söylenebilir.

Özellikle repertuvar ve bu repertuvar içindeki eserlerin farklı dillerde olmasına dikkat çeken öğrenciler bulunmaktadır. Bu durum, her ülkenin kendine özgü dilini ve şarkılarını ses eğitimi repertuvarlarında kullandığı şeklinde yorumlanabilir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu Türkiye'de eğitim aldıkları müzik bölümlerine göre Avrupa'daki okulların müzik eğitimine daha uygun fiziki koşullara sahip olduğu görüşünü belirtmektedir.

Tema, alt tema ve kategorilere yönelik görüşlerin bazıları şunlardır:

Ö3: "Ses eğitimi birebir oluyordu yaklaşık 1 saat sürüyordu. Michela hoca eşliğinde adım adım çalışıyorduk farklı ve güzel bir ortam vardı. Türkiye'deki hocamın da ses ve koro eğitimleri gibiydi çok bir farkı yoktu açıkçası çünkü Türkiye de eğitim aldığım hocam da kaliteli ses ve koro eğitimleri verdi ama yurt dışındaki tek farkı farklı dilde anlaşıyor olmamızdı"

Ö11: "Aslında ses eğitimi derslerinde Türkiye'de aldığım eğitimlerden ne teknik olarak ne de eğitim olarak farklı bir şey yoktu. Tek fark Rus ekolünden parçaların ve bestelerin ağırlıklı olmasıydı".

Ö13: "Ses eğitimlerinde öğrenciler arasında düzenli olarak seçilen farklı kişilerin egzersizleri seslendirmesi ve sınıfın eşlik etmesiyle gerçekleşiyordu bu da beraberliğe katkı sağlaması açısından güzel bir yol olarak gelmişti. Her öğrenci alışmada bulunan egzersizleri üstünkörü değil seslendireceği için irdeliyor egzersizle bütünleşmiş ve zaman zamanda olsa eğitilen rolünden çıkıp eğitici hissini de tatmış oluyordu".

Ö15: "Ses eğitimi dersimde Türkiye'deki eğitim kurumumdan farklı olarak şu stratejiyi gördüm. Önemli olan bir eseri notasına göre seslendirmek değil, o seslere duygu verebilmek, karşı tarafa

hissettirebilmek, eserdeki nüansları vurgulayabilmek ve hatta eserde nüans olmayan bir ölçüye bile nüans yapabilmeyen müzikaliteye etkisi olduğunu gözlemlerim”.

3. Alt Probleme Yönelik Bulgular

Öğrencilerin, koro derslerindeki eğitim-öğretim farklılıklarına yönelik görüşleri nelerdir?

Table 4 Koro dersi farklılıklara yönelik görüşlerin dağılımı

Tema	Alt temalar	Kategoriler	Görüş Bildiren Öğrenciler	f
Koro Dersleri	Birlikte Eğitim	Kanon	Ö16, Ö15, Ö14	3
		Grup çalışması	Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13	8
		Piyano Eşliği	Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö16, Ö17, Ö12, Ö13	8
		Hazır bulunuşluk	Ö3, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö13, Ö17, Ö16	9
	Öğretim Yöntemi	Solfej	Ö3, Ö4, Ö5, Ö6	4
		Repertuar	Ö2, Ö3, Ö6, Ö7, Ö10, Ö13, Ö14, Ö15 Ö16	9
		Eserin Dili	Ö1, Ö2, Ö5, Ö6, Ö17	5
	Derslik	Koro için görüş imkânı	Ö9, Ö2, Ö3, Ö5, Ö6, Ö8, Ö10, Ö11, Ö14, Ö15	10

Betimsel analizler göz önüne alındığında katılımcı öğrencilerin yarısı, Avrupa'daki öğrencilerin Türkiye'deki öğrencilere göre derslere daha hazır ve istekli geldiklerini belirtmektedir. Bu durum koro dersinin yapıldığı ortamın öğrencilerin derslere daha motivasyonla yaklaşmalarını ve hazırbulunuşluklarını desteklediği şeklinde ifade edilebilir. Bununla birlikte, koro eserlerinin piyano eşliklerini her bir öğrencinin çalabildiği görüşünü paylaşan öğrenci sayısı toplam öğrencilerin yarısı kadardır. Bu da Türkiye'de koro derslerinde eserlerin piyano eşliklerini tüm öğrencilere nispeten sınırlı sayıda öğrencinin çalmakta yeterli olduğunu göstermektedir.

Genel olarak ders işleme stratejisi bakımından benzerlikler olduğunu söylenebilir. Eserlerin ilk olarak gruplara ayrılması ve solfej çalışmalarının yapılmasının ardından eserin sözleri ve tüm partilerin birleşmesi süreci, benzer bir şekilde uygulanmaktadır. Ancak, bu genel eğilime rağmen, önemli sayıda bir öğrenci grubu koro derslerinde önce solfej okumak yerine eserleri sözleri ile birlikte çalıştıklarını ve grup çalışması yapmadıklarını belirtmektedir. Bu veri, kurumlar ve hatta öğretim elemanları arasında öğretim stratejisi farklılığı olduğunu göstermektedir. Öğretim elemanlarının öğretim stratejileri mevcut durumda öğrenim gören öğrencilerin hazırbulunuşluğuna göre değişiklik gösterebilir.

Yukarıdaki tema, alt tema ve kategorilere yönelik görüşlerin bazıları şunlardır:

Ö5: "Koro dersleri ise arkaya doğru 3 basamaklı biçimde oluşturulan alanda yapılıyordu. Kendi eğitim gördüğüm kurumda bu şartlar da yoktu. Düz sınıfta koro dersi yapmaya çalışıyorduk."

Ö7: "Koro dersliklerinin fiziki koşulları açısından gittiğim kurum kesinlikle çok daha iyiydi. Koro dersliği, çok sesli müziğin doğasına uyumlu, çok sesli koro tınısını duymaya oldukça elverişli bir ortamdı."

Ö11: "Kadın(Soprano-Alto) ve erkek;(Bass-Tenor) seslerinin ayrı yerlerde egzersiz ve eserleri çalışıp son aşamada birleştirilmesi şeklinde bir çalışma vardı ve bu başta garip gelse de çok daha hızlı sonuç veren bir yöntem olduğunu gördüm"

Ö15: "Çok sesli koro derslerinde eğitim doğrudan eserler üzerinden ilerliyor. Derslerin başlangıcında Soprano, Alto, Tenor ve Bas ayrımı gözeterek ses egzersizleri yapılıyor. Hemen ardından eserin solfejine geçiliyor. Solfejde büyük bir oranda hata yoksa sözler de eklenerek eser çalışmaya devam ediliyor."

4. Alt Probleme Yönelik Bulgular

Erasmus programının sonunda mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin kazanımlarına yönelik görüşleri nelerdir?

Table 5 Öğrencilerin kazanımlarına yönelik görüşlerinin dağılımı

Tema	Alt temalar	Kategoriler	Görüş Bildiren Öğrenciler	f
Kazanım	Çok Kültürlülük	Yerel dilde şarkı söyleyebilme	Ö16, Ö15, Ö14,Ö2,Ö3,Ö4,Ö5,Ö6,Ö7,Ö8,Ö9	11
		İletişim Becerisi	Ö2, Ö3,Ö4,Ö5,Ö10,Ö11,Ö12,Ö13,Ö14,Ö15,Ö16	11
		Özgüven	Ö2,Ö3,Ö4,Ö5,Ö16,Ö17,Ö12,Ö13	8
	Mesleki Beceri	Ses Eğitimi	Ö3,Ö4,Ö5,Ö6,Ö7,Ö11,Ö12,Ö13,Ö14,Ö15	10
		Koro Eğitimi	Ö2,Ö3,Ö6,Ö7,Ö10,Ö13,Ö14,Ö15 Ö16	9
		Çalgı Eğitimi	Ö1,Ö2,Ö5,Ö6,Ö17,Ö4,Ö7,Ö8	8

Tablo 5'e göre mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin Erasmus programını tamamladıktan sonra birbirine yakın oranlarla yerel dilde şarkı söyleyebilme, iletişim becerisi ve özgüven artışı gibi kazanımları elde ettikleri görülmektedir. Öğrencilerin misafir oldukları ülkelerin resmi dillerinde şarkı söyleme deneyimlerinin dünya müziklerine yönelik repertuvarlarına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Ses eğitimi ve koro dersi bağlamında, Türkiye ve Avrupa'daki öğretim yöntemlerini karşılaştırma olanağı öğrencilere öğretim yöntemleri özelinde farklı bir bakış açısı kazandırarak müzik eğitimi alanında geniş bir perspektif oluşturacağı söylenebilir. Özellikle müzik eğitimi gibi bireysel ve toplu olarak öğrenilebilen bir sanat/bilim dalı için farklı uluslardan gelen öğrencilerin aynı kurumda eğitim almalarının kazanımlarının kalıcılığını olumlu yönde etkilediği değerlendirilmektedir.

Tema, alt tema ve kategorilere yönelik bazı görüşler şunlardır:

Ö6: "Caz müzik repertuvarımı genişletmiş oldum. Haftanın belli günlerinde okul öncesi eğitim kurumlarında çocuklarla müzikal etkinlikler düzenledik. Çok keyif aldık. Çocuklarla aynı dili konuşmasak da müzik aramızda bir köprü görevi gördü ve anlaşma problemi yaşamadık."

Ö10: "Müzik eğitimi açısından ise Türkiye'de daha çok teorik eğitim aldığımız ve aslında uygulama açısından eksik olduğumuzu fark ettim ve bu konuda büyük katkısı oldu."

Ö12: "Geleneksel koro dersinde okunan şarkılar yerel kültürü tanımamda yardımcı oldu. Ayrıca geleneksel koro ve orkestranın gerçekleştirdiği ortak konserlerde bireysel olarak vokal ve çalgım ile yer aldım ve şan alanında bireysel olarak ilk sahne deneyimimi kazanmış oldum. Çok sesli koro dersi tüm okulu kapsadığı için bir yabancı olarak okuldaki diğer öğrencilerle tanışmamda yardımcı oldu."

Ö16: "Genel anlamda en önemlisi İngilizce bilgimi geliştirdim. Bunun dışında gezdiğim yerlerde farklı kültürel yapıları tecrübe etmiş oldum. Mesleki anlamda armoni dersleri bakımından bir katkısı olduğunu söyleyebilirim. Bunun dışında gördüğümüz eğitim Türkiye'deki eğitimle aynıydı."

Sonuç ve Öneriler

Mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin, Erasmus değişim programına katılım amaçlarının yabancı dil seviyesini geliştirme, kültürel birikim kazanma, ses eğitimi, koro eğitimi ve çalgı eğitimi alanlarında kendilerini geliştirme olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Özkan ve Mutdoğan (2018) tasarım öğrencilerinin Erasmus programından beklentilerini ve hedeflerini konu edindikleri çalışmada, öğrencilerin kültürlerarası bilincinin geliştiği, dil becerileri ve özgüvenin arttığını belirtmektedir. Baykara ve Kuzulu (2021) Türkiye'nin çeşitli üniversitelerinde ve farklı bölümlerde eğitim görmüş öğrencilerin kültürel zeka seviyelerinin, Erasmus programından yararlanma deneyimini etkilediği sonucuna ulaşmıştır. Araştırmaların sonuçlarına göre

disiplinlerarası farklılıklar olsa da Erasmus programından kazanım beklentileri ve sonuçların birbirlerine çok yakın olduğu görülmektedir.

Türkiye’de ve Avrupa’daki ses eğitimi dersleri arasında ses egzersizleri, nefes egzersizleri, solfej ve tartım uygulamaları kısımlarında herhangi bir farklılık olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Ülkelerin mesleki müzik eğitimi veren kurumlarının ses eğitimi derslerinin işlenişi ile ilgili tutarlı bir öğretim yöntemi izlemekte olduğu görülmektedir. Her ülkenin kendine özgü dilini ve şarkılarını ses eğitimi repertuvarlarında kullandığı saptanmıştır. Öğrencilerin önemli bir kısmı dersliklerin fiziki yapısını Türkiye’deki okullardan çok daha iyi durumda bulmaktadır. Buna göre Türkiye’deki eğitim aldıkları müzik bölümlerine göre Avrupa’daki okulların fiziki koşullarının müzik eğitimine daha uygun olduğu söylenebilir.

Bu çalışmada Avrupa’daki öğrencilerin Türkiye’deki öğrencilere göre derslere daha hazır ve istekli geldikleri sonucuna ulaşılmıştır. Aynı şekilde Avrupa okullarında Koro eserlerinin piyano eşliğini her bir öğrencinin çalabildiği saptanmıştır. Bu da Türkiye’deki koro derslerinde tüm öğrencilerden ziyade az sayıda öğrencinin eserlerin piyano eşliğini çalmakta yeterli olduğu sonucunu doğurmaktadır. Koro dersi yürütme stratejisi bakımından ülkeler arasında benzerlikler olduğu söylenebilir. Öte yandan eserin önce gruplara ayrılarak solfejinin yapılması, ardından eserin sözleri ve tüm partilerin birleşmesi süreci benzerlik göstermektedir.

Mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin Erasmus programını tamamladıktan sonra edindikleri kazanımların yerel dilde şarkı söyleyebilme, iletişim becerisi ve özgüven artışı şeklinde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin eğitim gördükleri ülkelerin resmi dillerinde şarkı söylemesinin mesleki gelişim açısından dünya müziği öğrenme birikim yolculuğunda büyük önem taşıdığı düşünülmektedir. Koro ve ses eğitimi dersi özelinde Türkiye’deki ve Avrupa’daki öğretim yöntemlerini karşılaştırma fırsatının öğrenciler için önemli bir kazanım olduğu sonucuna varılmıştır.

Araştırmada elde edilen Erasmus programında eğitim verilen okulların fiziki yapısının Türkiye’deki okullara göre müzik eğitimi için daha elverişli olduğu bulgusundan yola çıkarak, üniversite yönetimlerinin müzik eğitimi verilen binaları daha işlevsel duruma getirmesi önerilebilir.

Eğitim kurumları uluslararası olma hedefi doğrultusunda farklı kurumlarla işbirliği olanaklarını geliştirmek gibi önemli bir amaçla hareket eder. Bu amaç çerçevesinde, Erasmus Programı sadece öğrencileri etkilemekle kalmaz aynı zamanda eğitim kurumlarını da etkiler. Bu nedenle, öğrencilerin ve eğitimcilerin Erasmus Programı aracılığıyla uluslararası işbirliğine sağlayabileceği katkıları en üst düzeye çıkarmak için çeşitli destekleyici farklı yaklaşımlar ve stratejiler üzerinde düşünülmelidir.

Kaynakça

- Baykara, S. T. & Kuzulu, E. (2021). Erasmus Öğrenim Hareketliliği Öğrencilerinin Kültürel Zekâ Seviyeleri Ve Program Deneyimleri Üzerine Bir Araştırma. *Avrasya Uluslararası Araştırmalar Dergisi*, 9 (26) , 110-126. Doi: 10.33692/avrasyad.895457
- Carlson, Jerry S., ve Widaman, Keith F. (1988). The effects of study abroad during college on attitudes toward other cultures. *International Journal of Intercultural Relations*, 12(1), 1-17.
- Cushner, K. and Mahon, J. (2002). Overseas student teaching: Affecting personal, professional, and global competencies in an age of globalizaton. *Journal of Studies in International Education*, 6(1), 44- 58.
- Demir, A., & Demir, S. (2009). Erasmus programının kültürlerarası diyalog ve etkileşim açısından değerlendirmesi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2(9), 96 105.
- Eurydice. (2009). Higher education in Europe 2009: Developments in the Bologna process. Brussels: Education, Audiovisual and Culture Executive Agency.

- Gençer, G. (2009). Avrupa birliği eğitim ve gençlik programları; Erasmus programı ve Türkiye yükseköğretiminde programın uygulanması (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Beykent Üniversitesi, İstanbul.
- Keogh, J., & Roberts E. R. (2009). Exchange programmes and student mobility: Meeting students expectations or an expensive holiday? *Nurse Education Today*, 29, 108-116.
- Kitsantas, Anastasia (2004). Studying abroad: The role of college student's goals on the development of cross-cultural skills and global understanding. *College Student Journal*, 38(3), 441-452.
- Opper, S., Teichler, J. and Carlson, J. (1990). Impacts of study abroad programmes on students and graduates. London: Jessica Kingston Publishers.
- Önder, K. R. ve Balcı, A. (2010). Erasmus öğrenci öğrenim hareketliliği programının 2007 yılı yararlanıcısı Türk öğrencileri üzerindeki etkisi. *Ankara Üniversitesi Avrupa Toplulukları Araştırma ve Uygulama Merkezi, Ankara Avrupa Çalışmaları Dergisi*, 9(2), 93-117.
- Özkan, A. & Mutdoğan, S. (2018). Erasmus Programı'nın Tasarım Öğrencilerinin Yaşam Ve Eğitimlerine Katkısı. *Turkish Online Journal of Design Art and Communication*, 8 (2) , 153-165 . Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/tojdac/issue/36245/408257>
- Papatsiba, V. (2005). Student mobility in Europe: An academic, cultural and mental journey? Some conceptual reflections and empirical findings. *International Perspectives on Higher Education Research*, 3, 29-65.
- Pehlivaner, A. (2006). Perceptions of Erasmus students about European identity. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Boğaziçi Üniversitesi, İstanbul.
- Punch, K. F. (2005). Sosyal araştırmalara giriş. Nicel ve nitel yaklaşımlar. Ankara: Siyasal.
- Raikou, N., & Karalis, T. (2010). Non-Formal and informal education processes of European lifelong learning programmes for higher education: The case of the Erasmus programme in a Greek Peripheral University. *The International Journal of Interdisciplinary Social Sciences*, 5(1). <http://www.SocialSciences-Journal.com>, Erişim tarihi: 16.08.2023
- Rençber, A. (2005). Avrupa birliği eğitim ve gençlik programları: genel eğitim programı çerçevesinde yükseköğretim alanında AB programı (Erasmus). Ankara: Maliye Bakanlığı, Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü. Devlet Bütçe Uzmanlığı Araştırma Raporu.
- Rodriguez, G. C., & Bustillo, M.R., Mariel, P. (2011). The determinants of international student mobility flows: an empirical study on the Erasmus programme. *Higher Education*, 62(4), 413-430.
- Sancak, A. (2009). Kültürlerarası diyalog açısından öğrenci değişim programları. Erasmus örneği (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Sakarya Üniversitesi, Sakarya.
- Sigalas, E. (2010). The role of personal benefits in public support for the EU: Learning from the Erasmus students. *West European Politics*, 33(6), 1341-1361.
- Stronkhorst, R. (2005). Learning outcomes of international mobility at two Dutch institutions of Higher Education. *Journal of Studies in International Education*, 9, 292-317.
- Süngü, H. ve Bayrakçı, M. (2010). Bolonya süreci sonrası yükseköğretimde akreditasyon çalışmaları. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 8(4), 895-912.
- Şahin, B., B. (2008). Students' and coordinators' views on the effectiveness of the Erasmus student exchange program at Middle East Technical University (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Ortadoğu Teknik Üniversitesi, Ankara.
- Teichler, U. and Maiworm, F. (1997). The Erasmus experience: major findings of the Erasmus evaluation research project. Luxembourg, Office for Official Publications of the European Communities.
- Teichler, U., & Janson, K. (2007). The professional values of temporary study in another European country: Employment and work of former Erasmus students. *Journal of Studies in International Education*, 11(3), 486-495.
- Topoğlu O. (2015). Eğitim Fakültesinde Öğrenim Gören Öğretmen Adaylarının Yaratıcılık Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi: Adü Örneği. *The Journal Of Academic Social Science Studies*. 35, 371-383. Doi <http://dx.doi.org/10.9761/JASSS2861>
- Umuzdaş, M., S. (2017). Eğitim fakülteleri müzik öğretmenliği 4. Sınıf Öğrencilerinin İlköğretim Okullarında Verilen Müzik Eğitimine İlişkin Görüşleri (Gaziosmanpaşa Üniversitesi Örneği). *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2017 (8), 101-110.

- Wortman, Thomas I. (2003, February). Psychological effects of studying abroad: Openness to diversity. Dissertation Abstracts International Section A: Humanities and Social Sciences Vol 63 (7-A): 2479.
- Yağcı, E., Ekinci, C. E., Burgaz, B., Kelecioğlu, H. ve Ergene, T. (2007). Yurtdışına giden Hacettepe üniversitesi Erasmus öğrencilerinin memnuniyet düzeyleri. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 33, 229-239.
- Yıldırım A. ve Şimşek H. (2011). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri (8. Baskı). Ankara: Seçkin.

Extended Abstract (Genişletilmiş Özet)

The purpose of this research is to examine the opinions of vocational music education students participating in the Erasmus student exchange program regarding voice training and choir classes, and to evaluate the teaching methods and strategies of these classes, Erasmus program experiences and achievements, and educational processes.

The effects of advancing technology, global interaction, and ease of travel are seen in the increasing international educational activities. International organizations, including the European Union, play a significant role in the popularization of global interaction. The European Union offers various Erasmus programs in fields such as education, work experience, and sports activities, providing higher education students with the opportunity to gain international educational experience. In this context, studying abroad for higher education students in the field of education, as in every field, enables them to gain experiences such as cultural exchange, career opportunities, and foreign language development.

The research is a descriptive study aimed at examining the opinions of vocational music education students participating in the Erasmus student exchange program regarding voice training and choir classes. Data were collected through the qualitative research method of interview technique. The semi-structured interview form, after being evaluated by 5 experts with doctoral education to ensure scope validity, took its final form with 9 questions. The study group consisted of 17 students majoring in vocational music education who participated in the Erasmus student exchange program between 2015 and 2023. The countries preferred by students in the Erasmus student exchange program were determined starting from the most preferred as Poland, Italy, Germany, Kazakhstan, Spain, Romania, and the Czech Republic.

In the research, the following results were obtained for voice training classes:

There were no significant differences in exercises. After a minimum level of exercise, more emphasis was placed on working on musical pieces. Great success was achieved in songs sung in common languages. Students' practice of piano accompaniment had a very positive effect on the class. More comfortable classes were conducted in spacious environments and classrooms. Disciplined classes yielded very productive results. Regarding choir classes, the following results were obtained: A holistic approach was taken in choir classes rather than focusing on individual students. Pieces were worked on as a whole before focusing on solfeggio. Detailed and lengthy small group work was conducted. Students had difficulty with songs in local languages. Generally, easy cooperation was established with classmates. These findings reflect the experiences and opinions of students majoring in vocational music education who participated in the Erasmus program, and they highlight the importance of international experiences in music education and the benefits that such experiences can offer to students.